

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem projednal ve veřejném zasedání konaném dne 9. července 2018 odvolání státního zástupce v trestní věci obžalované Michaely B. [REDAKCE], narozené [REDAKCE] proti rozsudku Okresního soudu v Lounech ze dne 20. března 2018 č. j. 15 T 69/2017-970 a rozhodl

takto:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání státního zástupce zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Lounech byla obžalovaná Michaela B. [REDAKCE] zproštěna podle § 226 písm. a) tr. řádu obžaloby pro skutek spočívající v tom, že v období nejméně od 1. 1. 2013 do 2. 3. 2016 jako ředitelka a statutární zástupce příspěvkové organizace Mateřská škola Podbořany, se sídlem Bratří Čapků 795, IČ 72744987, a v období od 2. 3. 2016 do 30. 4. 2016 jako učitelka příspěvkové organizace Mateřská škola Podbořany, která podepsala hmotnou odpovědnost dne 1. 9. 2001, v úmyslu získat majetkový prospěch odčerpávala finanční hotovosti z pokladny Mateřské školy Podbořany na základě fiktivních, nebo pozměněných pokladních dokladů o nákupu zboží pro Mateřskou školu Podbořany od společností MEDICINA, spol. s r. o. Podbořany, KLÁRA KVĚTINY s. r. o. Rakovník, JEDNOTA SD Podbořany, Anna S. [REDAKCE] Kryry, ENERGO Arch s. r. o. Havraň, které následně jako ředitelka Mateřské školy Podbořany vkládala do účetnictví mateřské školy, kdy za rok 2013 takto odčerpala částku nejméně 49 812 Kč, za rok 2014 částku nejméně 29 209 Kč a za rok 2015 částku nejméně 6 141 Kč, a dále v úmyslu získat majetkový prospěch vkládala do účetnictví Mateřské školy Podbořany pokladní doklady od OSVČ Michaela B. [REDAKCE], [REDAKCE] o nákupu zboží pro Mateřskou školu Podbořany, které nemohla jako OSVČ dodat, protože je nenakoupila, když doklady z účetnictví Mateřské školy Podbořany a z účetnictví fyzické osoby Michaely B. [REDAKCE] spolu nekorespondují, tedy se jednalo o fiktivní doklady a tímto úmyslným jednáním odčerpala jako ředitelka z pokladny Mateřské školy Podbořany za rok 2013 částku nejméně ve výši 210 364 Kč, za rok 2014 částku nejméně ve výši 496 812 Kč, za rok 2015 částku nejméně ve výši 477 513 Kč a za rok 2016 částku nejméně ve výši 58 105 Kč a jako učitelka za rok 2016 částku nejméně ve výši 4 091 Kč a takto získané finanční prostředky si ponechala pro vlastní potřebu a způsobila tak poškozené příspěvkové organizaci Mateřské škole Podbořany, IČ 72744987, se sídlem Bratří Čapků 795, škodu v celkové výši nejméně 1 332 047 Kč, ve kterém bylo podanou obžalobou spatřováno spáchání zločinu zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaná stíhána. Podle § 229 odst. 3 trestního řádu se poškozená Mateřská škola Podbořany, IČ 72744987, se sídlem Bratří Čapků 795, odkazuje s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
2. Proti tomuto rozsudku podal odvolání v neprospěch obžalované státní zástupce, odvolání podala i poškozená organizace. Před zahájením veřejného zasedání zmocněnkyně poškozené Mateřské školy Podbořany vzala odvolání zpět. Státní zástupce podané odvolání písemně odůvodnil. Předně je třeba konstatovat, že v části shora popsáního skutku, kde bylo obžalované kladeno za vinu, že finanční prostředky z majetku poškozené mateřské školy obžalovaná odčerpávala za pomoci fiktivních dokladů na nákup zboží vystavených obžalovanou jako podnikající fyzickou osobou, vycházel soud z neúplného zjištěného skutkového stavu, když nevyhověl návrhu státního zástupce na zpracování revizního znaleckého posudku, jenž měl být vyhotoven za účelem odstranění pochybností o konečných závěrech znalkyně. V předmětné věci byl původně soudní

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová

znalkyní Ing. Petrou Rackovou vypracován znalecký posudek č. 449/61/16/2016 z oboru Ekonomika, odvětví mzdy, účetní evidence, dle jehož závěrů bylo zboží, které dle zajištěných paragonů měla obviněná jako podnikající fyzická osoba mateřské škole dodávat, ve skutečnosti ani nenakoupila, případně ho nakoupila v jiném množství. V průběhu hlavního líčení s ohledem na výpověď znalkyně učiněnou před soudem v hlavním líčení dne 22. 8. 2017 podal státní zástupce dne 31. 8. 2017 soudu návrh na doplnění znaleckého posudku a soud tomuto návrhu vyhověl. V doplňujícím znaleckém posudku zpracovaném ve dnech 29. 10. 2017 - 30. 10. 2017 znalkyně dospěla následujícím závěrům: Zboží podle paragonů mateřské školy nemohlo být dodáno tak, jak je v paragonech uvedeno, neboť dle doložených dokladů nebylo zboží, tak jak je na paragonech uvedeno, co do množství i charakteru, vůbec nebylo nakoupeno s tím, že zboží, které nemohlo být mateřské škole dodáno, je za období od 1. 1. 2013 od 30. 4. 2016 v hodnotě 279 657 Kč. Při výslechu v hlavním líčení konaném dne 7. 11. 2017 pak znalkyně své závěry podrobně vysvětlila a upřesnila, že daňová evidence souhlasila s daňovým přiznáním, resp. zajištěné doklady z účetnictví obžalované jako podnikající fyzické osoby odpovídají daňovým přiznáním, což znamená, že předmětné doklady byly kompletní a nedošlo k jejich ztrátě, jak v průběhu hlavního líčení namítala obžalovaná. Znalkyně dále na dotazy obžalované odpověděla, že brala v potaz existenci skladových zásob s tím, že vyčíslená hodnota skladových zásob na daňovém přiznání v příloze nebyla složena z dodávek školky. Dle znalkyně je prokazatelně jasné, že ve sledovaných letech 2013, 2014, 2015 při obchodování mezi obžalovanou jako podnikající fyzickou osobou a mateřskou školou zboží, které bylo nakoupeno, tak v ten moment bylo dodáno, takže v inkriminovaných letech ve skladu nezbylo nic. Dle znalkyně tento závěr platí i pro rok 2012. Znalkyně ve svém výslechu konstatovala, že si je těmito závěry naprosto jistá. Mateřská škola v letech 2013, 2014, 2015 nenakoupila od obžalované nic jiného než to, co sama obžalovaná v těchto letech nakoupila. Znalkyně tedy jednoznačně vyloučila existenci skladových zásob. V hlavním líčení konaném dne 16. 1. 2018 obžalovaná uvedla řadu námitek proti doplňujícímu znaleckému posudku ze dne 29. 10. 2017 - 30. 10. 2017, přičemž je s ohledem na jejich obsáhlou a složitou zpracovala písemně v podání učiněném dne 26. 1. 2018. V hlavním líčení konaném dne 20. 3. 2018 znalkyně k námitkám obžalované nejprve vysvětlila svůj postup týkající se formálních a početních chyb, jež namítala obžalovaná. Po zohlednění námitek týkajících se dodávaného zboží pak znalkyně vyčísila hodnotu nedodaného zboží v částce 243 365 Kč. Znalkyně dále vyčísila stav skladových zásob v jednotlivých letech s tím, že dle jejího názoru hodnoty, které vypočetla jako stav skladu, nejsou možné, neboť to, co bylo ve skladu pro školku, nemůže být vyšší než údaj v daňovém přiznání – hodnota zůstatku skladu (např. v roce 2014 bylo ze skladu vyjmuto zboží za 82 000 Kč, ale zůstatek skladu byl pouze 75 000 Kč). Z těchto důvodů znalkyně při svém výslechu nejprve setrvala na závěru, že zboží ve skladu být nemohlo. Na doplňující dotazy předsedy senátu znalkyně konstatovala, že při zohlednění vypočtených skladových zásob za předpokladu, že by tyto byly pouze pro školku, by hodnota nedodaného zboží představovala pouze rozdíl mezi tím, co byla hodnota skladu, a mezi tím, co bylo školce ze skladu dodáno (např. v roce 2013 by pak tento rozdíl představoval cca 7 000 Kč, v roce 2014 cca 11 000 Kč přičemž v případě roku 2014 tržby, jež měla obžalovaná jako podnikající fyzická osoba dle zajištěných paragonů získat ze školky, mnohonásobně převyšovaly tržby uvedené v daňovém přiznání). Znalkyně rovněž konstatovala, že svým způsobem škodu nelze zjistit ani minimálním způsobem. Částka odpovídající škodě ve výši 243 365 Kč pak byla zjištěna bez manipulace se skladem. K dotazům státního zástupce pak znalkyně uzavřela, že pokud připočteme rok 2012, nevznikne škoda žádná.

Lze shrnout, že v doplňujícím znaleckém posudku znalkyně nejprve vyčísila hodnotu nedodaného zboží částkou 279 657 Kč. Ve svém prvním výslechu k doplňujícímu znaleckému posudku pak znalkyně i po námitkách obžalované setrvala na svých závěrech s tím, že brala v potaz existenci možných skladových zásob, nicméně dospěla k závěru, že pokud jde o zboží dodávané pro školku, tak ve skladu nezbylo vůbec nic. Tento závěr znalkyně opřela o zjištění, že zboží, které obžalovaná nakoupila pro školku, školce ihned dodala. Při svém opětovném výslechu

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová

k doplňujícímu znaleckému posudku znalkyně své předchozí závěry značně relativizovala, když nejprve dospěla k závěru, že hodnotu nedodaného zboží představuje rozdíl mezi všemi evidovanými skladovými zásobami v daňovém přiznání a hodnotou zboží, co mělo být ze skladu vyjmuto a dodáno pro školku (neboť tyto hodnoty spolu nekorespondují, resp. ve skladu bylo zboží v nižší hodnotě, než z něho bylo dodáno školce). Nakonec však znalkyně uzavřela, že nevznikla žádná škoda. Z uvedeného je zřejmé, že jednotlivé závěry znalkyně jsou značně rozporné a jejich protichůdnost nebyla ze strany znalkyně přesvědčivě odůvodněna. O správnosti závěrů znalkyně vyvstávají značné pochybnosti, a proto je nelze bez dalšího přijmout a toliko na jejich podkladě činit v této části skutku závěr o zproštění obžalované. Revizní znalecký posudek je v této části skutku nezbytný k odstranění pochybností o správnosti konečných závěrů znalkyně a k náležitému objasnění skutečnosti, zda obžalovaná mohla v inkriminovaném období dodat zboží mateřské škole v takové hodnotě, kterou jako podnikající fyzická osoba mateřské škole vyúčtovala, resp. zda toto lze zjistit. V této souvislosti si státní zástupce dovoluje podotknout, že ačkoli byl konečný závěr znalkyně skutečně překvapivý, návrh na revizní znalecký posudek nebyl podán z důvodu, že byl ze strany státního zástupce očekáván jiný výsledek znaleckého zkoumání, jak v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatuje soud, nicméně revizní znalecký posudek byl požadován za účelem odstranění pochybností o správnosti konečného závěru znalkyně. Soud tedy v této části skutku nevytvořil dostatečný skutkový podklad pro své rozhodnutí. Ze všech shora uvedených důvodů státní zástupce navrhuje, aby Krajský soud v Ústí nad Labem jako soud odvolací postupem podle § 258 odst. 1 písm. b), písm. d) trestního řádu napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a podle § 259 odst. 1 trestního řádu s ohledem na § 259 odst. 5 písm. a) trestního řádu vrátil věc soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

3. Krajský soud přezkoumal z podnětu odvolání obžalovaného podle hledisek uvedených v § 254 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že podanému odvolání nelze přiznat důvodnost.
4. V řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku, byly opatřovány důkazy sloužící k řádnému objasnění věci, bylo v něm postupováno podle stěžejních ustanovení trestního řádu, včetně těch, jimiž má být zajištěno právo obviněné na obhajobu. Řízení netrpí vadami či nedostatky, které by měly či mohly mít vliv na správnost rozhodnutí, ostatně státní zástupce ani vady procesního charakteru nenamítal. Shromážděné důkazy soud prvního stupně procesně správným způsobem provedl, dokazování doplnil nad rámec přípravného řízení v takovém rozsahu, že jej lze označit za vyčerpávající. Plně uplatnil zásadu přímosti a bezprostřednosti a v hlavním líčení vedle obžalované vyslechl veškeré svědky, jejichž výpovědi měly zásadní význam pro jeho rozhodnutí. Opakovaně s ohledem na měnící se důkazní situaci a obžalovanou uplatněnou obhajobu vyslýchal zpracovatelku znaleckého posudku. V této souvislosti je potřebné poznamenat, že orgány činné v trestním řízení sice nechaly zpracovat znalecký posudek, přibraly k jeho vypracování znalkyni zapsanou v seznamu znalců a řádně ji poučily, neprověřovaly však dostatečně obhajobu obžalované a znalkyni k uplatněným námitkám nevyslechy. Pokud by tak učinily a postupovaly stejně pečlivě jako soud prvního stupně, trestní věc by patrně vůbec nemusela skončit u soudu prvního stupně. S ohledem na pečlivě provedené dokazování soudem prvního stupně, kdy opakovaně vyslýchal znalkyni k jí podanému znaleckému posudku a reagoval tak na všechny uplatněné námitky. Znalkyně dospěla po opakovaném doplnění vždy po dovysvětlení komplikovaného a zcela nepřehledného účetnictví k závěru, že rozhodně nelze spočítat škodu součtem všech paragonů a faktur od obžalované jako osoby samostatně výdělečně činné (jako tomu bylo v podané obžalobě), naprostá většina zboží se podařila po vyjádření obžalované spárovat s položkami na fakturách za nákupy učiněné obžalovanou. U věcí, u nichž se nepodařilo prokázat, že by je obžalovaná ve zkoumaném období jako podnikatelka nakoupila, se obžalovaná hájila tím, že je vzala ze skladu, čili je nakoupila v předchozím období. Skladovou evidenci přitom nepředložila. Pokud by dle zůstatku skladu podle daňového přiznání obžalované bylo vše na skladě použito do školky, dospěla znalkyně k závěru, že hodnota zboží, které

nemohla obžalovaná dodat, protože jej nenakoupila, by celkem činila cca 18 000 Kč. Znalkyně však nakonec připustila, že se nepočítalo s hodnotou skladu za období roku 2012, čili obžalovaná mohla argumentovat i tím, že věci v této hodnotě měla na skladě již z předchozího období, čili pak by výše hodnoty zboží, které by nebyla schopna dodat, dosáhla nulové hodnoty. To vše v kontextu s výpovědí zaměstnankyň školky, které vypověděly, že co si objednaly, to ve školce bylo, obžalovaná dodávky kontrolovala a rozdělovala, ony pak věci na její pokyn rozmísťovaly. Všechny byly s prací ředitelky spokojené, nákupy dělaly s jejím vědomím. Svědkyně P. [REDAKCE] potvrdila, že někdy podepisovala doklady od nákupů, které nečinila. Zmatečná praxe ohledně řádného vyplňování dokladů byla v rámci praktického provozu školky zcela obvyklá a dlouhodobá. Za takové situace, kdy není dalších důkazů, které by bylo možno provést (nelze ani zjistit stav zboží ve školce, když rozbité věci malé hodnoty se vyhazují a nevede se na ně inventarizační evidence) není možné rozhodnout jinak, než jak učinil soud prvního stupně.

5. Ohledně padělaných dokladů nelze souhlasit se závěry o dopsaných číslech, nedošlo v tomto směru ke znaleckému zkoumání a soud prvního stupně nemá k takovým závěrům odborné znalosti. Je ale zřejmé, že doklady neodpovídají tržbám a dokladům u prodejců, od nichž mají pocházet. U některých již nejsou k dohledání originály (do školky poskytl nesprávně kopie), u některých nejsou kopie, u jiných jsou kopie pochybné (zřejmě se nejedná o kopie originálů). Navíc s doklady nemanipulovala jen obžalovaná, na většině je kontrasignace svědkyně P. [REDAKCE], případně jiných osob. Soud prvního stupně správně uzavřel, že doklady sice v pořádku nejsou, nelze však učinit bez pochybnosti závěr o tom, že obžalovaná je osobou, která doklady upravila nebo vytvořila se záměrem se na úkor mateřské školky obohatit.
6. Za dané situace, pokud by soud prvního stupně měl pochybnosti o závěrech znalkyně, a postupoval v souladu s trestním řádem, v žádném případě by nemohl přistoupit k státní zástupkyni navrhovanému postupu – tedy vypracování revizního znaleckého posudku. Musel by postupovat důsledně podle § 109 tr. řádu a nechat vypracovat znalecký posudek jiným znalcem a poté konfrontovat závěry obou znaleckých posudků. Teprve v případě, že by takový postup nevedl k odstranění nesouhlasných závěrů a šlo by o zvláště obtížný případ, postupoval by soud prvního stupně podle § 110 tr. řádu. O takový případ v dané trestní věci nejde, soud prvního stupně neměl důvodné pochybnosti o závěrech znalkyně, tak své měnící se závěry vysvětlila vyčerpávajícím způsobem změnou důkazní situace a zajištěním dalších podkladů, které jí původně orgány činnými v trestním řízení předloženy nebyly. Velmi správně soud prvního stupně poukázal v závěru odůvodnění svého rozsudku, že při nezjištění nedostatku posudku, nemůže být jiný než stranou očekávaný výsledek znaleckého zkoumání, důvodem jeho revize. Pokud škoda nevznikla, skutek se nestal a soud prvního stupně správně použil § 226 písm. a) tr. řádu a obžalovanou podané obžaloby v plném rozsahu zprostil.
7. Ze všech vpředu tohoto usnesení uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že odvolání státní zástupkyně v trestní věci obžalované Michaely B. [REDAKCE] není důvodné, a proto ho podle § 256 tr. řádu zamítl.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není žádný opravný prostředek přípustný, takže rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné (§ 139 odst. 1 písm. b/cc trestního řádu).

Lze však proti němu podat dovolání (§ 265a odst. 1 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu):

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a/ trestního řádu),
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí, uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, musí být uvedeno (§ 265f odst. 1 trestního řádu):

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a-l) nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal zcela bezvýsledně dovolání, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 tr. řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání činí 10 000 Kč (§ 3a vyhl. č. 312/1995 Sb.).

Ústí nad Labem 9. července 2018

Mgr. Věra Kloudová v. r.
předsedkyně senátu